

*Днес, 23 юни 2022 г., в Европейския парламент по инициатива на евродепутата Андрей Ковачев (ГЕРБ/ЕНП) ще бъде представен документалния филм за съветската окупация на България в периода 1944-1947 г. „Второто освобождение“ на проф. Евелина Келбечева и проф. Светослав Овчаров, както и книгите на Димитър Недялков и Георги Боздуганов, посветени на спасяването на българските евреи от Холокоста. Сайтът **desebg.com** публикува интервю с Андрей Ковачев във връзка с тази негова поредна инициатива за преосмисляне на тоталитарното комунистическо минало и запознаване с важни факти от близката ни история.*

Г-н Ковачев, представянето на документалния филм „Второто освобождение“ за окупацията на България от съветската армия през 1944-1947 г. и книгите на Димитър Недялков и Георги Боздуганов за спасяването на българските евреи е поредна ваша инициатива в Европейския парламент. С какво тя допълва вашите усилия за преосмислянето на тоталитарното комунистическо минало?

– Действително това е четвъртата поредна среща, която организирам в Европейския парламент от инициативата „Изстраданата европейска мечта на България 1944-1989“, започнала през 2010 г. Тя цели да покаже съпротивата на България срещу наложения от Москва комунистически режим и научаването на обективната истина, основана на факти от близката ни история, както и да се разкаже съдбата на страдалците, които са

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 23 Юни 2022 14:57

минали през ужасите на тоталитарния режим на БКП или са загинали от репресиите му. Историята трябва да се знае, за да може младите поколения да не бъдат манипулирани от политически или геополитически играчи, които въз основа на фалшифицирана и манипулирана история търсят политическо влияние.

Конкретно в това четвърто издание на „Изстраданата европейска мечта на България 1944-1989“ двете основни теми са представянето на съветската окупация на България, започнала на 8 септември 1944 г. и продължила до края на 1947 г. чрез документалния филм „Второто освобождение“ на проф. Евелина Келбечева и проф. Светослав Овчаров. И втората тема е спасяването на българските евреи с книгите на Димитър Недялков и Георги Боздуганов, както и на между 15 000 и 20 000 евреи от различни страни от Европа, на които България помага да преминат транзитно през страната и с български параходи да стигнат до Палестина и да избягат от Холокоста.

Филмът „Второто освобождение е особено актуален на фона войната на режима на Путин в Украйна. Откривате ли прилики между действията на съветската армия в България през 1944-1947 г., показани в документалната лента и действията на руската армия днес в Украйна?

– Да. Филмът е основан на исторически факти и архивни документи. В него са показани практиките на съветската армия, прилагани при окупацията на България през 1944 г. Много от тях кореспондират с практиките, които видяхме да извършва руската армия в Украйна. Такива идентични практики са жестокости и насилие над местното цивилно население. Това са действия, чрез които и двете армии постигат целите на Кремъл за налагане на господство и смазване на всякаква съпротива, било тя политическа, социална, културна или икономическа. Затова както в България, така и в окупираните в Украйна територии чрез армиите на Кремъл се търси унищожаването на политическия, военния и културен и духовен елит на двете нации.

Във филма за окупацията на България има конкретни примери на мародерство на чуждо имущество и изнасилвания на жени от съветската армия – същите престъпления, които цял свят видя, че се извършват сега и от руската армия на Путиновия режим в Украйна. Какъв е вашия коментар?

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 23 Юни 2022 14:57

– Тези практики явно се наследяват в съветско-руското пространство. Този жесток начин за водене на агресивни завоевателни действия очевидно продължават, въпреки че вече сме XXI век. Тези практики са осъдени по най-категоричния начин. Извършителите им задължително трябва да бъдат изправени пред международен трибунал, който да ги осъди и да има справедливост, както и да няма подобни жестокости в бъдеще.

Защо е важно книга като тази на Георги Боздуганов „Почти невъзможно“ – Царство България и еврейската емиграция през Втората световна война да бъде представена пред колегите ви от ЕП?

– Неговата книга е сборник от оригинални документи от различни архиви в Европа и САЩ, които са много важни. Запознаването с оригиналните източници е най-меродавния начин да се установи истината без коментари, които могат да имат идеологически оттенък. Радвам се, че сборникът е достъпен и на английски език. Вътре се показва политиката, която се е опитвало да води Българското царство въпреки доминантната роля на нацистка Германия. Разбира се, че е правено всичко възможно да не се изпълняват исканията на германската страна не само по отношение на българските евреи, но и да помогне на колкото се може повече евреи от Европа при транзита им към Палестина. Много се радвам, че Американският еврейски комитет – най-голямата еврейска организация в света – техният представител за Европа ще присъства на инициативата в ЕП. Той написа и предговор към книгата на английски.

Да отбележим и книгата на Димитър Недялков „Българската армия и спасяването на българските евреи“.

– Тя също е важна, защото разглежда този въпрос от друг, непознат досега ъгъл.

С какво смятате, че ще бъдат изненадани вашите колеги в Европейския парламент с представянето на двете теми от инициативата ви? Знаем, че истината за

комунистическия режим в България не е толкова известна не само на обществата в Европа и по света, но и в самото българското общество.

– Първо, още веднъж се убеждаваме колко важно е да познаваме нашата обща европейска история, за да не могат диктатори като Путин да злоупотребяват с термини като нацизъм, фашизъм и да оправдават действията си като борци срещу такива режими. Второ, важно е да представим на европейските колеги в ЕП какво се е случвало в България след нахлуването на съветската армия през 1944 г. и окупацията на страната. Само преди два дни се срещнах с един мой колега от Латвия, когото поканих на инициативата и той даже не знаеше, че България е била окупирана от съветската армия в края на Втората световна война. Балтийските републики пострадаха изключително много от режима на Кремъл, но в Европа всички знаят, че балтийските републики са били под окупация на СССР дълго време, а обществата им са били жертва на депортации и насилие. Много малко хора обаче знаят, че и България е била под окупация и то за един доста дълъг период – от есента на 1944 г. до края на 1947 г., когато БКП вече успява със съветска помощ да ликвидира политическата опозиция в страната и да започне изграждането на тоталитарна държава от съветски тип, пряко подчинена на господарите си в Кремъл.

Какво друго е включено в събитието?

– Очаквам в него да вземе участие премиерът на България (1991-1992) Филип Димитров, а видео обръщение към участниците ще направи Манфред Вебер, председател на групата на ЕНП в Европейския парламент.